

Aktuální výskyt škodlivých organismů a metodická doporučení v ochraně chmele k 25.04. 2014

Jak již jste byli informováni v AKT 02 v roce 2013, v předjarním období loňského roku podařilo realizovat rozšíření povolení přípravku **Actara 25 WG** na menšinové použití do chmele. Pro Vaši aktuální informovanost zde znovu uvádíme podmínky této registrace.

Plodina	Škodlivý organismus	Aplikační dávka přípravku (kg/ha)	Dávka aplikační kapaliny (l/ha)	Ochranná lhůta (dny)	Poznámka č.
chmel	šedavka luční, drátovci, lalokonosec libečkový, dřepčík chmelový	0,2	600	AT	Od BBCH 11 do BBCH 33, max. 1x, pásový postřik

AT – ochranná lhůta je dána odstupem mezi termínem aplikace a sklizní

Omezení:

OP II. st. Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní vody pro aplikaci do chmele.

Tabulka ochranných vzdáleností stanovených s ohledem na ochranu necílových organismů:

Plodina	bez redukce	tryska 50 %	tryska 75 %	tryska 90 %
Ochranná vzdálenost od povrchové vody s ohledem na ochranu vodních organismů [m]				
chmel	6	6	6	6
Ochranná vzdálenost od okraje ošetřovaného pozemku s ohledem na ochranu necílových členovců [m]				
chmel	10	10	10	10

Jak vyplývá z monitoringu výskytu jarních škůdců, vyskytují se jak dřepčík chmelový, tak i lalokonosec libečkový. Populační hustota těchto škůdců je rozdílná. Zatímco v případě lalokonosce libečkového se jedná zpravidla o lokální výskyt v rámci jednotlivých chmelnic, výskyt dřepčíka chmelového dosahuje většinou střední až silné denzity. Jejich aktuální přítomnost na jednotlivých chmelnicích je dána dobou řezu a rašením jarních výhonů po řezu. Z tohoto hlediska je stav velmi variabilní. Zatímco na některých chmelnicích již začíná zavádění výhonů na chmelovodiče, na

chmelnicích s pozdním řezem a ve vyšších polohách začíná chmel po řezu teprve rašit. Z tohoto pohledu je třeba přistupovat i k vlastnímu ošetření.

Stávající teplé jarní počasí je vhodné pro realizaci ochranného zásahu proti lalokonosci libečkovému a dřepčíku chmelovému. I když výskyt lalokonosce libečkového na většině chmelnic není silný a je většinou ohniskový, přesto se stále ve slabé až střední populační hustotě tento škůdce vyskytuje. Ošetření je nutné provést tam, kde byl překročen práh hospodářské škodlivosti, který byl vzhledem k trendu v populační denzitě v posledních letech redukován z původních deseti na 5 brouků na 100 rostlin. Ošetření provádějte přípravkem Actara 25 WG v dávce 0,2 kg/ha v cca 600 l vody.

Aplikací přípravku Actara 25 WG hubíte rovněž jarní generaci **dřepčíka chmelového**, jehož škodlivost se díky postupnému oteplování neustále zvyšuje. V této souvislosti si je nutné uvědomit, že hubením jarní generace dřepčíka chmelového nejenom, že předcházíte poškození listové plochy mladých rostlin, ale rovněž vykladení samic a výskytu letní generace. Práh škodlivosti v případě dřepčíka činí **5-10% poškozené listové čepele**. Na rozdíl od lalokonosce libečkového lze pro ošetření proti dřepčíku chmelovému doporučit rovněž použití přípravku **Karate Zeon 5 CS v 0,06% konc.**, jehož biologická účinnost na dospělce dřepčíka chmelového je dostatečně vysoká. Nicméně, na rozdíl od systemicky působící Actary se jedná o přípravek pouze s dotykovým účinkem. Známy je rovněž jeho repelentní (odpuzející) účinek.

Jak již bylo uvedeno v první letošní aktualitě je nezbytnou podmínkou úspěšné ochrany chmele proti **peronospoře chmelové včasná eliminace primární infekce** spočívající v časně aplikaci přípravku **Aliette 80 WG** v dávce **3,0 kg/1000 l vody** v době kdy chmelové výhony dosahují výšky **10-15 cm**. Provedeme-li ochranný zásah později, podpoříme tím výskyt klasovitých výhonů. Především v případě mladších meristémových porostů a hybridních odrůd doporučujeme tento ochranný zásah po 14-21 dnech zopakovat. Toto ošetření je velmi důležité především při silnějším infekčním tlaku (vysoké teploty a srážky).

Eradikací infekce z chmelových babek předcházíme vzniku projevů primární infekce v jarním období a to je i nezbytná podmínka pro využití prognostického modelu při eliminaci sekundární infekce v průběhu vegetace. Rovněž tak předcházíme kalamitnímu výskytu patogena v době vegetace a poškození chmelových hlávek za optimálních podmínek pro jeho vývoj, jak tomu bylo v průběhu srpna 2011 nejenom v českých a moravských chmelnicích, ale i v sousedním Německu.

Na vybraných chmelnicích vyznačujících se každoročními problémy s peronosporou se osvědčil **alternativní způsob ochrany**, který se již řadu let běžně využívá ve Velké Británii. Spočívá v použití PK hnojiva **Farm-Fos 44** (fosforitan draselný s obsahem 32% P₂O₅ a 29% K₂O), jehož aplikací se zvyšuje **přirozená odolnost rostlin k houbovým patogenům**. K dosažení vysoké účinnosti je optimální pro eliminaci primární infekce provést dvě ošetření (první na podzim, bezprostředně po sklizni chmele před odstraněním zbytků rév a druhé v jarním období). Doporučená podzimní dávka činí **3,0 l/ha**. FarmFos 44 se pro tento účel aplikuje pásovým postřikem v dávce cca 600 l vody/ha. V jarním období se ve stejné době, kdy se provádí první aplikace fungicidu **Aliette 80 WG**, tj. v době rašení výhonů chmele po řezu, dosáhnou-li výšky 10-15 cm, doporučuje aplikace FarmFosu v dávce 3,0 l v kombinaci s hořkou solí (5,0 kg/ha) a **smáčedlem BreakThru**

(0,1 l/ha) v obvyklé dávce 600 l vody. Stejně jako v případě klasické fungicidní ochrany, i zde především v případě mladších meristémových porostů a hybridních odrůd doporučujeme, ošetření po zavedení chmelových výhonů zopakovat. V tomto případě již provádíme aplikaci na list v dávce FarmFosu 3,0 l/ha v kombinaci s hořkou solí (5 kg/ha) a Kuprikolem 250 SC (5,0 l/ha) či Cuproxatem SC (4,0 l/ha) v 1000 l vody.

O signalizaci jednotlivých ošetření proti sekundární infekci peronospory chmelové v průběhu sezóny a aktuálním výskytu minoritních škůdců, mšice a svilušky chmelové Vás v letošním roce budeme opět v pravidelných časových intervalech informovat jednak prostřednictvím Svazu pěstitelů chmele ČR a jednak na našich webových stránkách: www.chizatec.cz.

=====